

GroenLinks technische vragen Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)

Algemeen:

Het kabinet maakt 130 miljoen euro vrij voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) in de eerste helft van 2021. Het kabinet heeft in de diverse steunpakketten sinds de corona uitbraak maatregelen genomen om huishoudens te ondersteunen die in de financiële problemen kwamen. Toch was er niet voor alle huishoudens voldoende ondersteuning omdat noodzakelijke kosten doorlopen en niet op korte termijn kunnen worden teruggeschroefd. TONK wordt binnen het juridisch kader van de bijzondere bijstand uitgevoerd. Gemeenten kunnen daardoor eigen keuzes maken. De inzet is om de uitvoering zo min mogelijk te belasten, gezien de huidige druk en beperkte mogelijkheden om de uitvoeringscapaciteit gericht uit te breiden. Een handreiking om gemeenten te helpen bij de implementatie van de TONK is in voorbereiding; publicatie wordt uiterlijk begin februari verwacht.

1. Hoeveel geld gaat de gemeente Heemstede ontvangen voor de uitvoering van de TONK regeling?

Antwoord: Het is op dit moment nog niet bekend hoeveel geld de gemeente Heemstede gaat ontvangen voor de uitvoering van de TONK regeling. De gemeenten krijgen dit jaar via het gemeentefonds de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (Tonk): € 130 miljoen totaal (2x € 65 miljoen) voor het eerste en tweede kwartaal 2021. De gebruikelijke procedure is dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dat meldt in de meicirculaire. Dan krijgen de gemeenten vanaf juli het geld uitbetaald. Dat is vele maanden later dan de periode waarvoor het geld bedoeld is. Daarom kijkt het Rijk naar de mogelijkheden om gemeenten eerder, vooruitlopend op de meicirculaire, de eerste € 65 miljoen van de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten te kunnen geven. Dat schrijft minister W. Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. We verwachten in februari een extra circulaire of brief. Aan het einde van het eerste kwartaal van 2021 zal op basis van de dan geldende coronasituatie de inzet voor het tweede kwartaal van 2021 worden gewogen. Dit bedrag is inclusief de uitvoeringskosten.

2. Is dit geld geoormerkt, of komt het on geoormerkt binnen?

Het geld voor de TONK regeling komt via het gemeentefonds en is daarmee formeel dus niet geoormerkt. Alles wat via het gemeentefonds komt heeft in principe een vrije besteedbaarheid. Verantwoording over de middelen vindt lokaal plaats. Uiteraard gaan we de middelen inzetten voor het doel waarvoor ze verstrekt worden.

3. Er is veel ruimte voor eigen invulling. Bent u van plan de TONK regeling ruimhartig in te zetten? Wij vinden dat zeer belangrijk.

Het betreft hier formeel geen technische vraag. Antwoord namens het college: We zijn nog in afwachting van de nadere uitwerking van de contouren. Zodra die er is wordt duidelijk waar de ruimte voor vrije invulling zit. We volgen daarbij de in Heemstede gebruikelijke lijn om zoveel mogelijk maatwerk te leveren binnen de gestelde kaders.

4. Wat gaat u doen om de uitvoering zo min mogelijk te belasten met deze extra taak?

Het betreft hier formeel geen technische vraag. Antwoord namens het college: Op dit moment wordt er door de VNG en Divosa nog gewerkt aan een handreiking voor gemeenten ter ondersteuning van de lokale implementatie. Ook wordt er gewerkt aan een rekenmodule. Voor de implementatie moeten nog verschillende stappen genomen worden. Allereerst moet er op basis van de geschetste kaders en de handreiking, afhankelijk van de binnen gemeenten geldende regels, een collegebesluit komen waarin de lokale beleidsregels worden aangepast. Vervolgens moet de ICT-ondersteuning (aanvraagformulieren, website, rekenmodules etcetera) worden aangepast en medewerkers worden voorbereid. Helaas is het onvermijdelijk dat deze extra taak zal leiden tot extra belasting van de uitvoering. Door de voorlichting aan potentiële aanvragers zo goed mogelijk te laten zijn proberen we ervoor te zorgen dat het aantal aanvragen waarbij er geen recht bestaat tot een minimum beperkt blijft. Afhankelijk van het aantal aanvragen zal er gezocht worden naar de mogelijkheid van (externe) ondersteuning voor de IASZ. De beschikbaarheid daarvan is op dit moment wel een punt van aandacht.